

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μάρτιος 2020

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης, καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά το γενικό κλίμα στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διεξάγονται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

Περίληψη

Τον Μάρτιο 2020, το οικονομικό κλίμα υποχώρησε, με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 12,1 μονάδες σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο 2020. Η απότομη πτώση του ΔΟΣ αντανακλά τις πρώτες οικονομικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού στην Κύπρο. Η μείωση του ΔΟΣ προήλθε από υποχώρηση του κλίματος σε όλους τους τομείς, με μεγαλύτερη την πτώση στις υπηρεσίες, καθώς και από σημαντική αποδυνάμωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.

Η επιδείνωση του κλίματος στις υπηρεσίες ήταν αποτέλεσμα λιγότερο θετικών αξιολογήσεων για την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων κατά το τελευταίο τρίμηνο και μεγάλης προς τα κάτω αναθεώρησης των εκτιμήσεων για τον κύκλο εργασιών κατά το επόμενο τρίμηνο. Το κλίμα στο λιανικό εμπόριο χειροτέρευσε λόγω πιο απαισιόδοξων εκτιμήσεων για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου. Οι επιχειρήσεις στις κατασκευές αξιολόγησαν πιο αρνητικά τα υπό εξέλιξη έργα τους και αναθεώρησαν σημαντικά προς τα κάτω τις προσδοκίες για τον αριθμό των εργαζομένων τους, με αποτέλεσμα την επιδείνωση του κλίματος στον τομέα. Στη μεταποίηση οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τα τρέχοντα επίπεδα των παραγγελιών και των αποθεμάτων τελικών προϊόντων ήταν δυσμενέστερες και ταυτόχρονα οι εκτιμήσεις για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου καταγράφηκαν λιγότερο αισιόδοξες.

Η πτώση του καταναλωτικού κλίματος προήλθε από πιο απαισιόδοξες εκτιμήσεις των καταναλωτών σχετικά με τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της Κύπρου γενικότερα, καθώς και από σημαντική αποδυνάμωση των προθέσεων τους για δαπάνες για μεγάλες αγορές.

Η πτώση του ΔΟΣ τον Μάρτιο 2020 είναι η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί από το 2013, όταν μετά την απόφαση για το κούρεμα καταθέσεων, ο ΔΟΣ είχε σημειώσει ισόποση μείωση.

Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Υπουργείο Οικονομικών και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

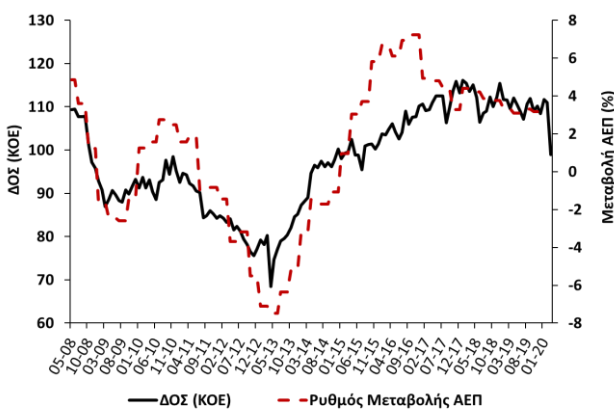
Co-funded by
the European Union

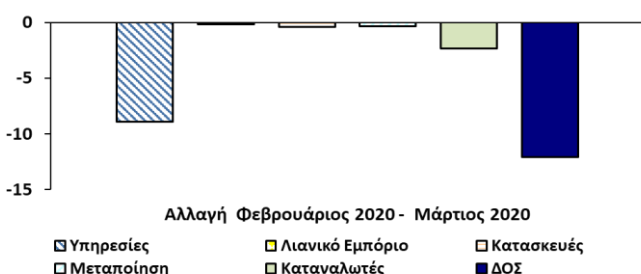
Τον Μάρτιο 2020, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο μειώθηκε κατά 12,1 μονάδες σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο 2020 (Διάγραμμα 1, Πίνακας 1). Η απότομη πτώση του ΔΟΣ αντανακλά τις πρώτες αρνητικές οικονομικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού στην Κύπρο. Η μείωση του ΔΟΣ προήλθε από την υποχώρηση του κλίματος σε όλους τους τομείς, καθώς και από την κάμψη της καταναλωτικής εμπιστοσύνης (Διάγραμμα 2). Η πτώση του ΔΟΣ τον Μάρτιο 2020 είναι η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί από το 2013, όταν μετά την απόφαση για το κούρεμα καταθέσεων, ο ΔΟΣ είχε σημειώσει ισόποση μείωση (Απρίλιος 2013).

Τον Μάρτιο 2020, το μεγαλύτερο ποσοστό των συνεντεύξεων σε επιχειρήσεις (60%–80%) ολοκληρώθηκε πριν την εξαγγελία μέτρων για περιορισμό της εξάπλωσης του ιού στη χώρα, ενώ η έρευνα των καταναλωτών διεξήχθη κατά την πρώτη εβδομάδα ισχύος των μέτρων (16–20 Μαρτίου).¹ Συνεπώς, η υποχώρηση του κλίματος αποτυπώνεται εντονότερα ανάμεσα στους καταναλωτές, αλλά και στον τομέα των υπηρεσιών, που ένα μεγάλο μέρος του επηρεάστηκε άμεσα με αναστολή εργασιών και κατέχει, επίσης, τη μεγαλύτερη βαρύτητα στον υπολογισμό του ΔΟΣ.

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ²

Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της

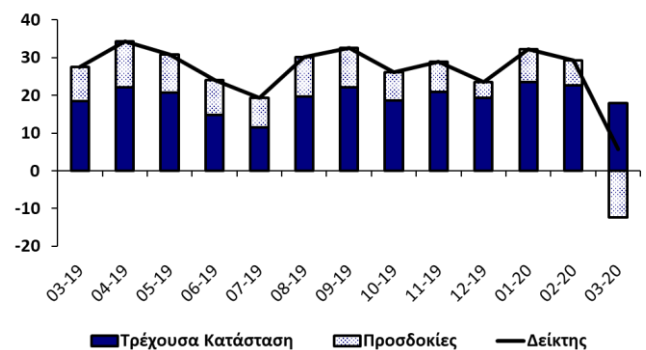

¹ Το ποσοστό των συνεντεύξεων στις υπηρεσίες, στο λιανικό εμπόριο, στις κατασκευές και στη μεταποίηση, το οποίο ολοκληρώθηκε πριν την εξαγγελία μέτρων για περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού στην Κύπρο, ήταν 67%, 71%, 59% και 83% αντίστοιχα.

² Ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ (διορθωμένο ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: Στατιστική Υπηρεσία).

Στον τομέα των **υπηρεσιών** το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε λόγω χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 3, Πίνακας 1), καταγράφοντας τη μεγαλύτερη μείωση ιστορικά. Τον Μάρτιο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την οικονομική τους κατάσταση το τελευταίο τρίμηνο καταγράφηκαν λιγότερο θετικές συγκριτικά με τον Φεβρουάριο. Οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τον κύκλο εργασιών τους το τελευταίο τρίμηνο παρέμειναν κοντά στα θετικά επίπεδα του Φεβρουαρίου και οι αξιολογήσεις για τον αριθμό των εργαζομένων τους το τελευταίο τρίμηνο σημείωσαν οριακή βελτίωση, παραμένοντας όμως αρνητικές. Τον Μάρτιο σημειώθηκε μεγάλη προς τα κάτω αναθεώρηση των προσδοκιών των επιχειρήσεων για το επόμενο τρίμηνο σχετικά με τον κύκλο εργασιών, την απασχόληση και τις τιμές πώλησης. Οι εκτιμήσεις για τις τρεις πιο πάνω πτυχές υποχώρησαν σε αρνητικά επίπεδα από τα θετικά των προηγούμενων μηνών. Η επιδείνωση στις προσδοκίες για τη ζήτηση υπηρεσιών κατά τους επόμενους τρεις μήνες ήταν η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί ιστορικά. Σε επίπεδο υποκατηγοριών, οι πιο απαισιόδοξες εκτιμήσεις για τη μελλοντική ζήτηση προήλθαν από τις επιχειρήσεις υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης.

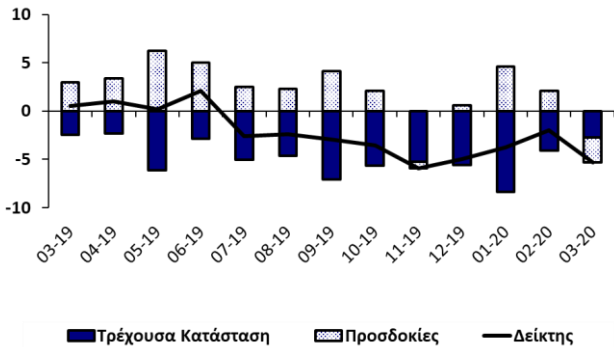
Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο **λιανικό εμπόριο** το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε λόγω χειροτέρευσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1). Τον Μάρτιο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις του τελευταίου τριμήνου ήταν λιγότερο δυσμενείς, ενώ οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα επίπεδα των αποθεμάτων παρέμειναν κοντά στα επίπεδα του περασμένου μήνα, με την πλειοψηφία των επιχειρήσεων να δηλώνει ότι τα αποθέματα βρίσκονται σε κανονικά επίπεδα για την εποχή. Συγκριτικά με τον Φεβρουάριο, οι επιχειρήσεις αναθεώρησαν σημαντικά προς τα κάτω τις προσδοκίες τους για τις πωλήσεις κατά το επόμενο τρίμηνο και παράλληλα παρουσιάστηκαν πιο συγκρατημένες σχετικά με παραγγελίες σε προμηθευτές τους προσεχείς μήνες. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τον αριθμό των εργαζομένων τους και τις τιμές

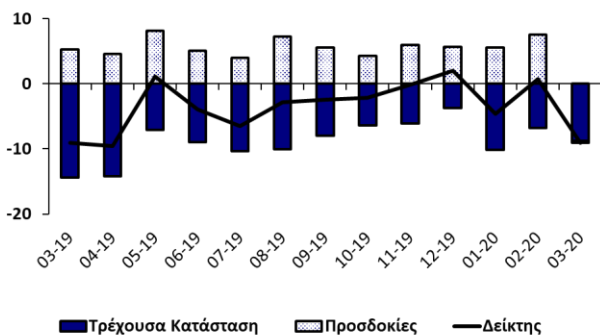
πώλησης των προϊόντων τους κατά το επόμενο τρίμηνο παρέμειναν στα θετικά επίπεδα Φεβρουαρίου.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα σημείωσε πτώση λόγω χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1). Τον Μάρτιο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τη δραστηριότητά τους το τελευταίο τρίμηνο ήταν λιγότερο θετικές συγκριτικά με τον Φεβρουάριο και ταυτόχρονα οι αξιολογήσεις τους για τα υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) σημείωσαν επιδείνωση. Τον Μάρτιο οι επιχειρήσεις αναθεώρησαν προς τα κάτω τις προσδοκίες τους για το επόμενο τρίμηνο αναφορικά με τον αριθμό των εργαζομένων τους και τις τιμές πώλησης.

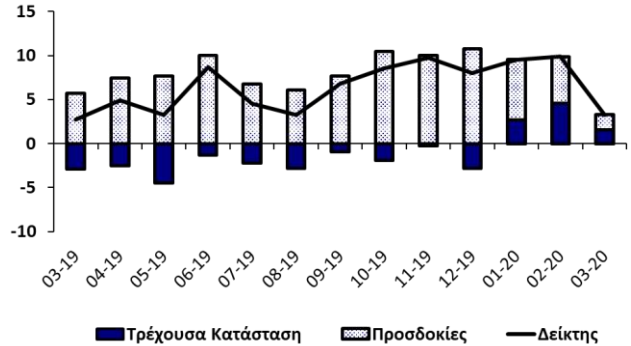
Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα χειροτέρευσε λόγω επιδείνωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1). Τον Μάρτιο οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή τους κατά το τελευταίο τρίμηνο ήταν θετικότερες, ενώ οι αξιολογήσεις τους για τα τρέχοντα επίπεδα των συνολικών παραγγελιών και των παραγγελιών για εξαγωγές καταγράφηκαν αρνητικότερες. Οι αξιολογήσεις των αποθεμάτων τελικών προϊόντων αποτύπωσαν τάσεις αύξησης, επιβαρύνοντας το κλίμα. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω για τρίτο συνεχόμενο μήνα, παραμένοντας όμως θετικές. Τον Μάρτιο οι επιχειρήσεις παρουσιάστηκαν ελαφρώς πιο απαισιόδοξες σχετικά με τον αριθμό των εργαζομένων

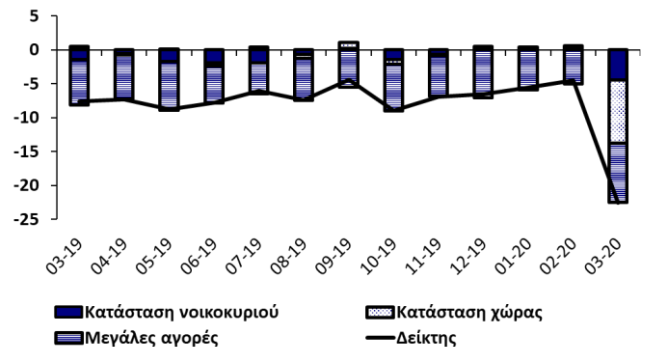
τους κατά το επόμενο τρίμηνο και αναθεώρησαν σημαντικά προς τα κάτω τις προσδοκίες τους για τις τιμές πώλησης των προϊόντων τους.

Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** τον Μάρτιο σημείωσε σφοδρή υποχώρηση (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1). Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης έχει καταγράψει μια από τις μεγαλύτερες μειώσεις ιστορικά, περίπου ισόποση με αυτή του Απριλίου 2013.

Διάγραμμα 7: Δείκτης Οικονομικού Κλίματος – Καταναλωτές (συνεισφορά συνιστωσών)

Τον Μάρτιο οι απαντήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους κατά τους τελευταίους 12 μήνες ήταν λιγότερο δυσμενείς συγκριτικά με τον περασμένο μήνα. Επιπρόσθετα, τον Μάρτιο οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για τη γενική οικονομική κατάσταση στην Κύπρο κατά τους τελευταίους 12 μήνες σημείωσαν βελτίωση συγκριτικά με τους προηγούμενους μήνες. Αντίθετα, οι προσδοκίες των καταναλωτών για όλες τις πτυχές επιδεινώθηκαν σε μεγάλο βαθμό. Συγκεκριμένα, οι εκτιμήσεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών, καθώς και για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση της χώρας γενικά, αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα κάτω, υποχωρώντας σε αρκετά αρνητικά επίπεδα. Παράλληλα, οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για τις μελλοντικές συνθήκες στην αγορά εργασίας σημείωσαν τη μεγαλύτερη χειροτέρευση ιστορικά, με ένα σημαντικό ποσοστό καταναλωτών να αναμένει πλέον άνοδο της ανεργίας.

Τον Μάρτιο οι απαντήσεις για την πορεία των τιμών των καταναλωτικών αγαθών κατά τους τελευταίους 12 μήνες υποχώρησαν σε οριακά αρνητικό επίπεδο από τα θετικά επίπεδα των προηγούμενων δύο μηνών, με λιγότερους καταναλωτές να έχουν παρατηρήσει αυξήσεις τιμών. Οι προσδοκίες για την πορεία των τιμών κατά τους επόμενους 12 μήνες αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω, καταγράφοντας αρνητικό πρόσημο.

Σημαντική επιδείνωση σημειώθηκε τον Μάρτιο και στις απαντήσεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές, καθώς και για τις προθέσεις τους σε σχέση με μελλοντικές δαπάνες για μεγάλες αγορές.

Τον Μάρτιο καταγράφηκε μικρή επιδείνωση στις αξιολογήσεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα

της τρέχουσας περιόδου για αποταμίευση. Ταυτόχρονα, οι καταναλωτές τοποθετήθηκαν πιο αρνητικά απ' ό,τι τους προηγούμενους τρεις μήνες ως προς το ενδεχόμενο αποταμίευσης κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Μάρτιο 2020 μειώθηκε κατά 12,1 μονάδες σε σχέση με τον Φεβρουάριο 2020. Η απότομη μείωση του ΔΟΣ αντανακλά τις πρώτες αρνητικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού στην κυπριακή οικονομία. Το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε σε όλους τους τομείς, με τη μεγαλύτερη πτώση να καταγράφεται στον τομέα των υπηρεσιών. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη αποδυναμώθηκε σημαντικά, σημειώνοντας μια από τις μεγαλύτερες μειώσεις ιστορικά.

Πίνακας 1: Δείκτες και διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων ανά ερώτηση ¹

Μήνας	2019										2020		
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	109,6	112,0	110,6	108,9	107,1	110,7	111,9	109,1	110,2	108,4	111,7	111,0	98,9
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	28	34	31	24	19	30	33	26	29	24	32	29	6
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ³	30	32	27	17	15	29	34	30	33	31	38	44	29
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	26	35	35	28	20	31	33	26	30	28	33	24	25
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	27	37	30	28	24	31	31	22	24	13	26	20	-37
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	8	10	-2	6	-4	-4	7	2	-10	-9	3	-6	-4
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	5	13	-3	15	4	8	15	5	-2	-7	1	11	-4
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	5	-1	1	3	-2	2	7	10	1	3	1	5	-7
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	1	1	0	2	-3	-2	-3	-4	-6	-5	-4	-2	-5
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	-9	-9	-15	-10	-16	-21	-20	-18	-17	-14	-22	-12	-7
Τρέχοντα αποθέματα ³	-2	-2	3	-2	-1	-7	2	-1	-2	2	3	0	1
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	9	10	19	15	7	7	12	6	-2	2	14	6	-8
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	7	9	8	8	5	0	4	-4	-6	2	6	0	-5
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	-3	-1	0	-1	0	1	2	-1	1	-2	1	2	2
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	2	6	4	6	5	5	5	1	8	11	15	8	8
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-9	-10	1	-4	-6	-3	-2	-2	0	2	-5	1	-9
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	13	12	17	15	21	24	23	24	29	19	25	21	13
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-29	-28	-14	-18	-21	-20	-16	-13	-12	-7	-20	-14	-18
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	11	9	16	10	8	15	11	9	12	11	11	15	-1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	17	21	19	18	13	17	23	11	19	16	12	16	10
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	3	5	3	9	5	3	7	9	10	8	10	10	3
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	7	9	1	7	10	1	8	18	23	20	20	22	24
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-26	-20	-22	-19	-23	-21	-24	-18	-8	-16	-14	-6	-11
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-23	-33	-25	4	-33	-41	-18	-14	-13	-1	-19	-2	-6
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-18	-13	-9	-15	-17	-13	-21	-12	-7	-8	-22	-20	-15
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	17	22	23	30	20	18	23	31	30	32	21	16	5
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	2	2	0	2	2	0	0	9	7	6	4	6	4
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	6	1	3	4	4	1	3	3	4	3	6	10	1
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Δείκτης ²	-8	-7	-9	-8	-6	-7	-4	-9	-7	-7	-6	-4	-23
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες ³	-6	-4	-7	-6	-7	-5	-4	-5	-2	-2	-3	-4	-2
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	1	2	1	-2	-1	3	4	-1	-1	3	3	4	-16
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	4	4	5	-1	6	4	8	2	9	9	7	7	20
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	2	-1	0	-2	2	-2	4	-3	-1	1	2	2	-37
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	13	15	15	13	4	-1	2	3	-2	1	5	12	-1
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	0	8	2	5	-2	-3	0	0	-5	3	4	4	-3
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ⁴	-11	-11	-13	-4	-9	-4	-4	-1	-6	-6	-5	-5	42
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-11	-17	-14	-24	-20	-13	-13	-18	-11	-7	-8	-7	-45
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες ³	-27	-26	-29	-22	-18	-25	-22	-27	-24	-28	-24	-20	-35
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-29	-28	-31	-33	-28	-31	-22	-33	-30	-22	-29	-28	-30
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες	-42	-37	-47	-44	-38	-38	-41	-46	-47	-38	-43	-40	-47
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	12	12	10	13	11	18	13	13	13	19	15	15	13

Σημειώσεις:

¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχικές διακυμάνσεις (seasonally adjusted).

² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf και https://ec.europa.eu/info/files/reviced-consumer-confidence-indicator_en.

³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα.

⁴ Ακολουθώντας εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δε διορθώνονται για εποχικές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted).

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών**Πανεπιστήμιο Κύπρου****Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ****Τηλέφωνο: 22893660, Τηλεομοιότυπο: 22895027****Ηλεκτρονική Διεύθυνση: erc@ucy.ac.cy****Ιστοσελίδα: www.erc.ucy.ac.cy**

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο και συντονίζονται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος *Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys*. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων* μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

* Χριστιάνα Αναξαγόρου (email: anaxagorou.christiana@ucy.ac.cy)

* Σοφία Ανδρέου (email: andreou.sofia@ucy.ac.cy)

* Νικολέττα Πασιουρτίδου (email: n.pashourtidou@ucy.ac.cy)

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.